

KICK-OFF PÅ

DANNELSE

EN DAG TIL HJERNEN | EN INSPIRATIONS DAG | VI BEGYNDER EN SAMTALE

HER BEGYNDER REJSEN
– VELKOMMEN OM BORD.

Odense, 20. april 2017

SAGT OM DANNELSE...

"Vi skal lykkes med, at flere børn og unge får modet, selvtilliden og robustheden til at klare sig, og vi skal lykkes med, at alle får lyst til at tage en uddannelse og være familie."

Anni Skjerning Hansen, institutionsleder Børnehuset Munkebjerg

"Vores børn skal have noget fyld ned i deres rygsæk. De skal lære at mærke sig selv og have lov til at være nysgerrige."

Søren Fink Nielsen, pædagog på Ejerslykkeskolen

"Det er god opførsel. For det handler om at vide, hvad der er rigtigt og forkert."

Mads, 7. klasse på Holluf Pile Skole

"Dannelse er at kunne tage valg og leve med valgets konsekvenser."

Emil, 7. klasse på Holluf Pile Skole

"Det handler om at tage hensyn; at kunne sætte sig ind i andres behov."

Victor, 7. klasse på Holluf Pile Skole

FORORD

Børn, der vokser op i dag, skal kunne så meget mere end fagene i skolen for at kunne begå sig i verden og få et godt liv. De skal vokse op med mod og nysgerrighed, tro på sig selv og evnen til at holde fast, når det bliver svært. De skal lære sig selv at kende og finde ind til egne drømme og potentialer. Og de skal mærke, at verden er større end dem selv og lære, hvorfor frihed, demokrati og bæredygtighed er vigtigt for, at morgendagen bliver god.

Selvfølgelig skal de lære at læse, skrive og regne. Men uddannelse og dannelse skal gå hånd i hånd, så de vokser op og bliver gode kammerater, forældre, naboer og samfundsborgere. Det er gennem dannelse, at vi får skabt fundamentet for en generation af modige, tolerante og empatiske unge. En generation, der tror på sig selv og evner at skabe nyt.

Arbejdet med dannelse løfter alle børn og unge. Vi ved nemlig, at de unge, som har svært ved at klare sig fagligt, ofte også kæmper med store personlige og/eller sociale udfordringer. Mange af dem har tidligt mistet troen på, at de kan blive til nogen. De har dybest set givet op. De har ikke længere nogen drøm. Sådanne børn og unge bringes næppe videre ved at lænke dem til skrivebordet for at terpe staveord eller tabeller. Vi må begynde et helt andet sted. Nemlig hos dem selv! At være i stand til at definere sig selv og opbygge et selvværd og selvtillid er vigtige egenskaber i det, der handler om ens eget liv, og det, som handler om at finde plads i og bidrage i fællesskaber. Det er det, dannelse handler om for mig.

Min forhåbning og forventning er, at vi med den samtale, vi begynder i dag, i fællesskab kommer tættere på, hvad dannelse er i Odense anno 2017.

Jeg glæder mig til at begynde samtalen med jer.

Susanne Crawley Larsen
Børn- og ungerådmand
Odense Kommune

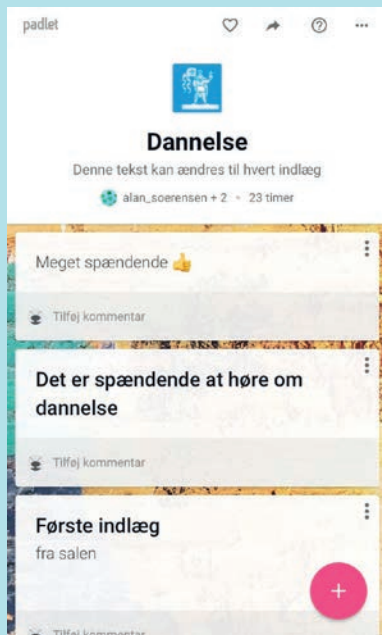
GUIDE TIL BRUG AF DEN VIRTUELLE OPSLAGSTAVLE

I løbet af dagen har du mulighed for at dele erfaringer og tanker om dannelse på en virtuel opslagstavle.

Den virtuelle opslagstavle skal hjælpe både dig og Børn- og Ungeforvaltningen til at få mest mulig viden og læring ud af dagen.

Sådan finder du opslagstavlen:

1. Åben din browser (Safari, Chrome e.l.)
2. Skriv: kortlink.dk/pyae
3. Opslagstavlen – billedet til højre – vil være synlig på lærredet i pauserne. Tryk på den pink cirkel med + for at tilføje et opslag.
4. Efter arrangementet kan du stadig tilgå opslagstavlen, så refleksionerne kan bruges i dit arbejde.

NOTE: DEN VIRTUELLE OPSLAGSTAVLE ÅBNER DEN 20. APRIL

KICK OFF - DANNELSE 2017

PROGRAM FOR KICK-OFF DEN 20. APRIL 2017

8.30

Ankomst og morgenmad

9.05

Velkomst

v. børn- og ungerådmand Susanne
Crawley Larsen

9.25

Sopransang

v. mezzosopran Merete Laursen

9.35

Hvorfor skal vi arbejde med dannelse?

v. adm. direktør Poul Anthoniussen,
Børn- og Ungeforvaltningen

9.55

Pause

10.10

Vi skal styrke børns karakterdannelse

v. Per Schultz Jørgensen, børne- og
familieforsker

10.55

Kreativt indslag med sang, dans og musik

v. UngOdense

11.15

Når barnehjernen bliver til fuldvoksen menneskehjerne

v. Peter Lund Madsen, hjerneforsker

12.15

Frokost

13.15

Hvor står kampen om dannelsen?

v. Stefan Hermann, rektor på
Professionshøjskolen Metropol

14.00

Pause

14.15

Dannelse på tværs

v. Mette With Hagensen, landsformand
for Skole og Forældre

14.45

Refleksioner og spørgsmål

15.15

Afrunding og tak for i dag

v. børn- og ungerådmand
Susanne Crawley Larsen og
adm. direktør Poul Anthoniussen

INDIMELLEM...

KL. 9.25

SOPRANSANG V. MERETE LAURSEN

KL. 11.55

KREATIVT INDSLAG MED SANG, DANS OG MUSIK - UNGODENSE

Dannelse og kreativitet er kernen i ungdomsskolens aktiviteter, kurser og ungemiljøer. I UngOdense tager vi udgangspunkt i unges egne idéer. De bliver inddraget i udviklingen af kurser, dannelsen af ungdomsmiljøer og vi støtter dem i deres projekter. Vi spotter nye tendenser inden for undervisning og læring og lægger vægt på en høj faglighed. Vi tror, at inspirerende rammer, stærke relationer, inddragelse af en mangfoldig omverden og engagerede medarbejdere er den mest naturlige vej til dannelse og videre uddannelse.

Se mere om UngOdense på www.ungodense.dk fra den 1/8 2017.

ODENSE **SOM** UDDANNELSESBY

2017 er også året, hvor Odense får en uddannelsespolitik. En politik, der skal gælde for hele byen. Derfor samles aktørerne i løbet af foråret til at skabe visionen for Odense som uddannelsesby.

Ambitionen er, at vi vil uddanne de bedste, og målet er, at man skal kunne bruge det, man lærer, i Odense. Det forudsætter, at der er sammenhæng i hele vores uddannelsessystem fra dagtilbud til skole, hen over ungdomsuddannelser og videregående uddannelser samt job, efteruddannelse og opkvalificering.

Dannelsen begynder fra barnsben i vores daginstitutioner, videreudvikles i folkeskolen, og rejsen fortsætter ind i ungdomslivet. Det er i disse og de følgende år, at det hele voksenliv og sigtet mod arbejdsmarkedet begynder at tage form.

Uddannelse giver muligheder for børn og unge, også i deres voksenliv. Derfor vil vi række ind i fremtiden – og vi stiler højt. Vi vil have en uddannelsespolitik, der favner både det personligt dannende og det fagligt uddannende.

KAMPEN OM DANNELSEN

v. Stefan Hermann,
rektor på Professionshøjskolen Metropol

Betydningen af dagtilbud og skole stiger og stiger. Når vi ser økonomisk på det. Når vi ser på samfundets omsorg for de svageste. Når vi ser på det i det enkelte menneskes perspektiv. Hermed er vi også i stigende grad vidne til, at vores strid og uenighed bliver tydeligere og heftigere og forstærkes af medier 24/7, konstant nye undersøgelser og nye initiativer. Vi lever i den permanente reform, men dermed også i den permanente protest. Men hvad er mønsteret i konflikterne? Og hvor er vejene ud?

Stefan Hermann er rektor for Professionshøjskolen Metropol. Hans seneste bog; "Hvor står kampen om dannelsen?" stiller spørgsmålet om, hvorvidt dannelse og uddannelse er for livet og demokratisk samvær eller for arbejdsmarkedet og erhvervslivet.

NÅR BARNEHJERNEN BLIVER TIL FULDVOKSEN MENNESKEHJERNE

v. Peter Lund Madsen, hjerneforsker

Menneskets stærkeste våben i kampen for overlevelse er vores evne til at føle empati. Det er empati, der gør os i stand til at samarbejde og udføre storslåede projekter i fællesskab.

Hør bl.a. om forholdet mellem følelser og intelligens, om kreativitet, og hvor langt vi mennesker er kommet på meget kort tid. Vi mennesker er helt fantastiske dyr, men det er ikke uden omkostninger. Først når vi er i midten af tyverne, er vores hjerner fuldt udviklede. Og hør om barnehjernens komplicerede udvikling, og om hvorfor det selvfølgelig må løbe af sporet, når hjernen kommer ind i teenagealderen.

Peter Lund Madsen er dansk læge, hjerneforsker, forfatter og entertainer. I 2012 udgav Peter Lund Madsen bogen "DR. Zukaroffs Testamente, En bog om menneskehjernen". Bogen handler om, hvordan hjernen fungerer, og hvad den kan.

VI SKAL STYRKE BØRNS KARAKTERDANNELSE

v. Per Schultz Jørgensen, børne- og familieforsker

Hvordan giver vi børn et godt liv - både her og nu og fremover? Et svar i dag er, at børn skal lære meget og blive dygtige. Et andet svar er, at børn skal have en lykkelig barndom. Begge svar rummer noget af sandheden. Men der mangler noget vigtigt - det er, at børn i dag skal være sociale og selvstændige - og kunne tage et ansvar. Altså karakterdannelse. Det er noget helt centralt for at klare sig i en individualiseret verden, hvor meget er i opbrud, også den familie, de vokser op i. Alt for mange børn og unge får ikke den indre ballast, derfor kommer de i vanskeligheder og får "ondt i sjælen". Men hvordan styrker vi karaktertræk hos børn, der bl.a. omfatter robusthed, positiv selvopfattelse, ansvarlighed og selvstændighed. Kan børn lære ansvar? Kan de lære vedholdenhed? Og modstandskraft? Hvad gør vi som forældre - og som institution og skole?

Per Schultz Jørgensen er psykolog, dr.phil. og professor emeritus i socialpsykologi.

Han er højtaktuel med bogen "Robuste børn" fra 2017. Bogen handler om, at selvom børn i dag kan overkomme mange ting, kniber det ofte med fokus og selvkontrol, med overskud til at klare små udfordringer og med forståelse for deres egen rolle i fællesskabet.

DANNELSE PÅ TVÆRS

**v. Mette Whit Hagensen,
landsformand for Skole og Forældre**

”Dannelse er alt det, der sker mellem mennesker, når vi er sammen, og er vi enige om værdier og normer for fællesskabet, så er det nemt at være dannet.”

Hvordan vi dannes, bygger på de værdier, vi har som personer og som institutioner. Værdierne i vores dagtilbud bygger på nærhed og ”lige som derhjemme”, fællesskaberne, de gode venner, omsorg, leg og mad. Skolen bygger videre på disse værdier og danner børnene til nye fællesskaber med fokus på undervisning og læring - et fællesskab, hvor mennesket har værdi i sig selv.

Mette With Hagensen er formand for Skole og Forældre, der er en dansk interesseorganisation for skolebestyrelser, forældre og andre med tilknytning til folkeskolen. Organisationen har som formål at forbedre samarbejdet mellem skole og hjem, at styrke forældrenes indflydelse på skolen samt at repræsentere forældrene i forhold til offentligheden og det politiske system.

SAGT OM DANNELSE...

"Jeg ser dannelse i to modsatrettede perspektiver. Et moderne, hvor vi dannes til det almene, og et senmoderne, hvor vi dannes til at være særlige. Begge perspektiver er vigtige for at kunne agere i vores samfund."

Svend Besser Degn, dagplejeleder Dagpleje Vest

"Når vi taler om at udvikle mennesker, børn, familier imod bedre trivsel, så vil dannelse i større eller mindre grad være en del af indsatsen."

Annie Thyrrri Jørgensen, centerleder i CIBU

"Dannelse handler om at skabe sin egen identitet. Jeg tror, det er mere frit nu, hvad dannelse er, end det var for 50 år siden."

Christian, 7. klasse på Holluf Pile Skole

"Dannelse er at vide, at der er konsekvenser ved ens opførsel."

Nicolai, 7. klasse på Holluf Pile Skole

"Jeg tror, dannelse handler om at tie stille i timerne, men også om at kunne få venner, som gør én tryk og glad."

Rie, 2. klasse på Ejerslykkeskolen

EPILOG

Hvad er det, der skal til for, at børn og unge klarer sig? Det er et spørgsmål, vi som fagprofessionelle ofte må stille os selv. Ser vi på unges frafald på ungdomsuddannelserne, så er det kun for en del, at frafaldet skyldes mangel på faglige kompetencer. Ofte findes årsagen i personlige og sociale udfordringer hos den unge. Ser vi til gengæld på dem, der får succes i livet, så er talent ofte kun en mindre del af forklaringen. Tit er der tale om en stor portion hårdt arbejde, vedholdenhed og tro på sig selv.

Derfor er dannelsesopgaven også helt rigtig og en opgave, vi rigtig gerne vil have. Faktisk er det en opgave, der allerede er os givet. Der har blot været stille omkring den i de senere år. Men vi har, uanset hvor i BUF vi befinder os, stærke erfaringer med dannelse, den alsidige udvikling, børnenes personlige og sociale kompetencer, og hvad vi nu ellers kalder det.

Men hvad forstår vi så egentlig ved dannelse? Vi har brug for en fælles definition for at skabe sammenhæng i det, børnene, de unge og deres forældre møder. I min optik er vi langt fra det Emma Gad'ske dannelsesideal. Det hører grundlæggende hjemme i familien. Vi er nødt til at se dannelsesbegrebet i relation til den opgave, vi løser. Dannelse må ikke være noget, vi skal ved siden af. Det er en del af vores opgave. Og dannelse må ikke være noget, vi bare taler om, men skal være noget, vi 'gør'.

Når vi taler om kick-off på dannelse, er det for at markere en fælles begyndelse, som skal munde ud i, at vi finder frem til den fælles definition. Vi skal ikke til at gå i takt. Men vi leder efter noget, der kan hjælpe børn og unge frem til det menneskeliv og det arbejdsliv, der er det rette for dem – og for samfundet som helhed.

Poul Løgstrup Anthoniussen

Adm. direktør

Børn- og Ungeforvaltningen

NOTER

NOTER

HVORFOR SKAL VI ARBEJDE MED DANNELSE?

Mennesker dannes gennem hele livet, og dannelse er ikke en endelig tilstand, men en rejse.

Dannelse finder sted i mangfoldige fællesskaber, derfor må vi være nysgerrige på, hvordan dannelse tager form i dag.

Spørgsmålet, om hvordan vi skal ledsage børn og unge på deres dannelsesrejse, er aktuelt - og det sætter vi fokus på nu og i hele 2017.

ODENSE
KOMMUNE